

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 80. szám.

Hétfő, április 6.

A városok szövetsége.

— április 6.

A városok dolgaival foglalkozván, nem lehet figyelem nélkül hagyni az ország városainak ez év elején tartott kongresszusát.

Az a kongresszus, amely voltaképpen az adóreformmal foglalkozott, nemcsak azt eredményezte, hogy a magyar városok a tervezett adóreformnak a városok érdekére nézve sérelmes rendelkezéseit vitatták meg egyöntetű, imponáló állást foglaltak a szóban forgó törvényjavaslatok mostani formájában való elfogadása, kereszfűlvtelle ellen, hanem ez a kongresszus egyúttal fényesen dokumentálta a magyarországi városok szolidaritását és megteremtette az összes magyar városok szövetségét.

A kongresszust összehívó, vendéglátó székesfőváros polgármestere a városok küldötteinek általános helyeslése között jelentette ki azt, hogy ezental — ha fontos, különös érdekek előbb való összejövetelt és közös tanácskozást nem kívánnak, — hát ezental minden esztendőben összehívja a vidéki városokat, hogy évről-évre összejöve, eszméket cserélve, a közös bajokat főtárva, a közös kívánságokat előadva, — egyesült erővel igyekezzenek a városok az ország érdekével összhangzásban lévő együttes közös érdekeik előmozdítására.

Ez a szolidaritás, a magyar városok összeségének ez a szövetsége, a legfontosabb és igazán örvendetes eseménye és eredménye a városok legutóbbi budapesti kongresszusának.

Nem kell újra meg újra kiemelnünk azt a kiváló helyet, amit az ország sorsának intézésében, a nemzet jövőjének elő-

készítésében a magyar városok elfoglalnak, nem kell újra meg újra részletezni, jellemezni azokat a nagyfontosságú feladatokat, amiket a városok a nemzet életében betöltenek.

A művelt, sorsával elégedett, vagyonos városi polgárság a magyar nemzeti állam legerősebb, legbiztosabb támasza, főtartója, a magyar közművelődésnek zászlóvivője, terjesztője, a nemzet gazdasági életének, haladásának egyik leghatalmasabb faktora.

Ezért kell a kormánynak és a törvényhozásnak arra törekednie, hogy módot nyújtson a városoknak ebbeli nemzetetősi hivatásuk betöltésére.

Ezért kell azon már-már elviselhetetlen terheket, amik a városok lakosságának a vállaira nehezdednek és pedig jó részben az állami igazgatás közvetítésével is járó kiadások miatt, — az államnak a városokról levennie, illetőleg őket megfelelő anyagi rekompenciában részesíteni, hogy ezáltal a városok saját jövedelmeiket az autonóm igazgatási teendőikkel járó kiadásokra fordíthassák és az élet fejlődő kívánalmainak is minden téren eleget tehessenek.

Éz elől a régesrég hangoztatott jogos kívánság teljesítése elől nem térhet ki az állam, de kormányigéret szerint nem is fog kitérni és a városok megkönnyebbülve fordíthatják saját jövedelmeiket városfejlesztési, közegészségi és kulturális céljakra.

Concordia parvae res crescunt, discordia magna dilabuntur. A városok szövetségét, nemes, hazafias törekvései megvalósítására vezesse az egyetértést a további széttörhetetlen szolidaritás és akkor a „haza fényre derül“!

A nagybcskerei szabad liceum.

— Érdekes előadás. —

Nagybcskerek, április 6.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybcskerei szabad liceuma, kétségtelenül egyik legagilisabb és legtevékenyebb szerve a kulturegyesületnek.

Évek óta működik nálunk a szabad liceum Knyaskó Lajos polgári és felsőkereskedelmi iskolai igazgató lelkes és buzgó vezetésével s az a munkássága, a melyet a liceum kifejtett s egyre fokozottabban kifejt, kiváló kulturális szolgálatot teljesít Nagybcskereken.

Minden tél folyamán tartott rendszeres előadásait nagy számmal látogatja a közönség s ma már szinte nélkülözhetlen kulturális szükségletei lettek a szabad liceum előadásai a nagybcskerei közönségnek.

A lefolyt télen 13 előadást tartott a liceum s tegnap tartotta a tizennegyediket, még pedig ezuttal a színházban.

Ezt az előadást külön ki kell emelnünk, nemcsak arányainál fogva, de eredetisége miatt is, mert ugy tudjuk, az ilyen népszerű előadások között, az országban páratlan a tegnapi este.

A szabad liceum Uránia-szerző előadást nyújtott tegnap a közönségnek, olyanképpen, hogy történeti ismereteket, művészettel és zenével tarkított.

Két lelkes és ambiciózus tanférfunk, Török Ferenc polgári iskolai tanár és Osztie Béla zenetanár szövetkezett a magyar történelem egyik nagy korszakának, a Rákóczi-kornak bemutatására írásban, képből és zenében egyszerre. Török Ferenc megírta a kuruc-világ történelmének szövegét, Osztie Béla pedig összeállította, betanította a kuruc-világ zenéjét s a nagy korszak bemutatását egyben képek kísérték, amelyeket a kulturegyesület most beszerzett nagy vetítógépével vetítettek a vászonra.

A szerzők „A kuruc-világ“ címét adták darabjuknak s három részre osztották. Az első részben a kurucharcok előzményeit ecsetelték a szerzők, a második részt Rákóczi szentelték s a harmadik részben a nagy szabadságharc

A „TORONTÁL“ tárcája.

Hogyan őrizték a dinnyét.

A mostanában elhalt híres német torzképrajzoló, Busch Vilmosnak „Miska és Móric“ című pompás képekötényét nálunk is jól ismerik.

Két vásott gyermeknek csinytevéseit énekelte meg ebben, de ő máskülönbön is ritka tehetséggel és kacagtató ötletességgel rajzolta és verselte meg sokféle változatban, hogy emberek, állatok csintalanságának vagy ügyetlenkedéseinek milyen következményei lettek, milyen kavarodásokat okoztak.

Mikor ezeket a képecskéket szemléltem, eszembe jutott egy furcsa eset. Idén nyáron történt Fonyódon, a kies balatoni fődőhelyen.

Dinnyeszüret időszaka volt. Ilyenkor nagyon vigyáznak a dinnyére. Szívesen elemelnék e nagyszerű gyümölcsöket, hogyha nem félnének attól, hogy megismerkednek a csöszök puskáinak magjával.

Az egyik fonyódi csösz kamasz fia nem őrvendett tulságos észbeli tehetségeknél. Még erre a munkára sem igen lehetett használni, améhez különben sem kell annyi ész, mint amennyi teszzen egy miniszterelnöknek van.

Elcsavargott, más határban kószált, vagy hogyha már lefeküdt a csöszkunyhó elé, hát olyan mélyen aludt, hogy akár egész Fonyódot, Balatonostól, ellophatták volna.

Az apja tudta ezt, de hát nem volt mindig

érkezése, hogy maga vigyázzon a jószágra, azért megtett mindent, hogy kuka fiából jó csösz faragjon.

Ráparancsolt, hogy jól nyitva tartsa a szemét, mert hogyha egyetlen egy dinnyecske is eltűnik, összetöri minden oldaibordáját, ami tudvalevőleg nem a legkellemebb élvezetek közül való.

Lőfegyvert, puskát, revolvert, nem lehetett a fiu kezébe adni. Kárt tett volna magában, vagy másokban és bolond ember szokása szerint nagyon hirtelen odadurranott volna a dinnyetolvaj bőrére.

Kezébe adott hát egy jó nagy fitykóst és azzal a gyengéd utasítással, hogy „csak a fejét, ott meg nem rántul“, még egyszer a lelkére kötötte, hogy jól vigyázzon a dinnyékre, amíg felváltja az őrködésben.

A gyerek nekilátott a munkának. Véletlenül vesztgé maradt a helyén. Hanyatfele az égen uszó báránylehőket nézegette nagy lelkinyugalommal.

Hogy gondolt-e közben valamire, azt bajos eldönteni. Lehet, hogy szalonnára, lágy kenyérral, vagy a szomszédék Teruskájára, mert ez a formás leányzó már okosabb embereket is megbabonázott, mint a Pista gyerek.

Tulságosan nem ábrándozhatott, mert egyszerre gyanus neszt hallott. Valaki lopózkodik a dinnyék körd!, de nem viszi el szárazon, esküszik a legkövérebb fogasra, amely valaha a Balatonban evickélt!

Valóban járt ott valaki, még pedig egy asszonyszemély, aki mélyen a szemére húzott fejkendővel, nyilván, hogy rá ne ismerjenek, kuszott a dinnyék felé.

A Pista apja ugyanis, hogy eléje vágjunk a dolognak, ki akarta próbálni, hogy jól őrizze a fia a dinnyéket. Szoknyába bujt, bekötötte a fejét, hogy azonnal föl ne ismerjék és úgy viselkedett, mintha lopni akarna.

Biztosra vette, hogy a fia ismét szunyókál, vagy nincsen a helyén.

Csalódott és pedig keservesen. Pista észrevette a közelgő alakot, mögéje került és fitykósával, a kapott utasítás szerint, úgy vágta fejbe, hogy hangos nyekkenéssel a földre zuhant.

János bácsinál, az elővigyázatos csösznél, revolver is volt. A revolver óriási durranással sült el, de szerencsére, akár a párbajoknál, csupán a levegőbe lőtt lyukat.

Ez mindenesetre okosabb volt, mintha a Pista gyereket lyukasztotta volna egyes nemesebb testrészein keresztül.

Baj nem történt, de a gyerek úgy megremült, hogy fitykósától felfordult és olyat kiáltott, mintha igazán beleütöközött volna a golyóbisba.

Az öreg, aki kábult fejjel hevert a földön, magához tért a durranásra. Szörnyen megijedt, hogy talán meglötte a csemetéjét.

Feltápáskodott, hogy utána nézzen, él-e vagy elköltözött augyalcsösznek a paradicsomba?

Alapittstott 1870.

A tavaszi idényre ajánljuk következő áruinkat:
napernyőt, kalapvirágot, keztyűt, harisnyát és sokerlít,
labdát, homokjátékot, gyermekbicikliket és kocsikat.

357-15.1
BENÓ TESTVÉREK
ezelőtt Kokits A. F., divat- és rövidárkereskedés „a pillangóhoz“.
Videki megrendeléseket szívesen s azonnal eszközölünk.

Telefon 201. sz.

epilógusát tarták elénk, bemutatva a tavaly lefolyt nagy Rátóczi-gyász kimagaslóbb részleteit is.

Török Ferenc hatásosan, lendületesen adta elő a kuruc-világ nagy történetét dióhéjba szorítva s az előadás során számtalan képe vonult el előttünk a kuruc-történelemnek.

Közben nagyszerűen illeszkedtek bele az előadásba a zeneszámok, a kuruc-világ gyönyörű, páratlan szépségű zenéi, dalai, amelyeket Oszti Béla állított össze igen ügyesen és pompásan betanítva előadásukra a polgári és felső kereskedelmi iskola általa vezetett ének- és zenekarát. A közönség gyönyörködve hallotta a remek kurucmuzsikát s többször zúgó tapsok hársantak föl.

Az érdekes és szép előadásról csak a legtehetősebb elismeréssel lehet szólni s az előadás jeles szerzőinek Török Ferencnek és Oszti Bélának a legszebb dicsérete az előadás sikere s a közönség lelkes tetszése, a mely a tegnapi estén végig vonult. Elismerés illeti azonban a polgári és felső kereskedelmi iskola derék növendékeit is, akik szabatos énekükkel és zeneszámokkal hozzájárultak az est sikeréhez s hozzájárultak külön Machalek Dezső, Bibits Demeter, Knopf Sándor, Lang Károly, Sárk Lajost, Bronts Miklóst, Mattanovics Gézát és Mihelics Dezsőt, akik az egyes szóló számokat játszották igen ügyesen.

Külön kell kiemelnünk az elismerés során Knyaszkó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgatót, aki sok fáradsággal munkálkodott az előadás rendezése körül s a sikerben kiváló része van az ő buzgalmának.

A szép színes és hasznos előadás, amelyet szombaton a tanuló ifjúságnak is bemutatott a kultúregyesület, a Szózat főlemelő hangjai mellett zárult s a közönség egy kellemes és tanulmányos est emlékeivel oszlott szét, melyben ugy tudjuk lesz, még többször is része a közönségnek.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap regeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kád-fürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

A városi főgimnázium szertárai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

Április 11. Jótékony nőegylet közgyűlése.

Április 13. Közig. bizottsági ülés.

Május 7. Tavaszki közgyűlés.

— Személyi hir. Botka Béla főispán tegnap hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

Jankó Ágoston alispán ma visszaérkezett Nagybecskerekre.

Dr. Perisics Zoltán polgármester hivatalos ügyekben néhány napra Budapestre utazott.

A kendő lecsuszott eközben a fejről. A fiu, akinek az ijedségen kívül kutyabaja sem történt, most már aztan igazában megrémült, hogy az apját fűtötte le.

— Jaj nekem, agyonfűtöttem az apámat! — óbégatta.

Felugrott és szaladt, futott egyenesen neki a Balatonnak, hogy eleméssze magát, mielőtt az akasztófára kerül.

János bácsi torkaszakadtából kiáltozott, hogy fogják meg a fiut, mert még kárt tesz magában a bolond.

A szomszédok, akik a fegyverdurranást, meg a nagy kiáltozást hallották, a futó után vetették magukat. Az apja csak nehezen vándorozhatott utánuk.

Váltig tapogatta a fejét, átkozván a tréfáját, ami ilyen bámulótt ki.

A kétségbeesett Pista gyereket se elevenen, se holtan közel a véghez, végre lefoglák, de csak akkor nyugodott meg, amikor elevenen látta az apját.

Meglettek volna hát valahogyan a dinnye-örzés tragédiájának szomorú hősei, de a valószínű csapást még csak ezután mérte rájuk a sors fűtőköse.

A nagy kavarodásban elemelték a dinnyét, pedig hát olyan jól őrizték őket, hogy kicsi hujja, hogy halálózások nem estenek miattuk.

Péterfi Jenő.

— Miniszteri biztos. A m. kir. földmivélségi miniszter Jankó Ágoston, Torontálvármegye alispánjának, a törökbecsei ármentesítő és belvizrendező társulat miniszteri biztosának ezen megbízását, a társulat egyhangulag hozott határozati kérelemre figyelembe vételével, az 1885. évi XXIII. t. c. 124. § a alapján további két év tartamára meghosszabbította.

— Perlasziak az alispánnál. Perlaszról ma délelőtt küldöttség tisztelt Jankó Ágoston alispánnál. A küldöttség tagjai a perlaszi rét bérleti voltak, akik az alispán támogatását kérték ahhoz, hogy a rét további bérléte alól fölmentessenek. A rétet ugyanis tavaly előntötte a vízár s így a bérlőkre a rét jóideig hasznavehetetlen, tehát a bérlét alól szabadulni szeretnének. Az alispán megígérte, hogy lehetőség szerint igyekezni fog segítségükre lenni.

— Eljegyzés. Decker Róbert zombolyai tisztviselő eljegyezte Engel Ilonka kisasszonyt, Engel Ádám polgártársunk kedves leányát.

— A nagybecskereki gyermeknap. Az április 2-iki és 3-iki gyermeknapot Nagybecskereken tudvalevőleg az eső részben elmosta, mert az utcai urna-gyűjtést a rossz idő miatt nem lehetett megtartani s máskorra kellett elhalasztani. A gyermeknap rendező-bizottsága most úgy határozott, hogy az utcai urna-gyűjtést április 20 és 21-re tűzte ki, amikor jobban lehet remélni, hogy az idő nem rontja meg, a magasztos eszméért való akciót. A gyermeknapok ez a része tehát április 20 és 21-iken lesz a már kitűzött program szerint, a kereskedőknél és iparosoknál azonban a gyűjtést részben megtartották már és részben ifjólak s a rendező-bizottság főlkéri a gyűjtéssel megbízott hölgyeket, hogy amennyiben még nem gyűjtötték össze a kereskedőknél és iparosoknál a gyermeknap adományokat, legyenek szívesek azt mielőbb elvégezni.

— A törökbecsei polgári iskola. Mint Törökbecséről jelentik, Vértessy Gyula, Torontálvármegyei kir. tanfelügyelője, Ziegler kir. mérnökkel e napokban Törökbecsén megvizsgálta a polgári iskola elhelyezésére kiszemelt Dungszerky-féle épületet és azt a polgári iskola céljaira alkalmasnak találta. Legközelebb Ziegler kir. mérnök ismételen Törökbecsére jön, hogy az épület átalakítási tervét és a kapcsolatos költségvetést elkészítse, úgy hogy immár biztosra vehető hogy a polgári fiu- és leányiskola a jövő tanév elején megnyílik.

— Halálozás. Egy köztisztviselőnek örvendő matróna halt meg ma Nagybecskereken. Poroszkay Béla megyei főügyész édesanyja ma reggel 2 órakor jobb létre szenderült. A 89 éves urnó mindvégig a legjobb egészségnek örvendett s még csak néhány héttel ezelőtt is meglepte látogatóit testi és szellemi frissességével. Csak rövid idővel halála előtt dőlt ágyba s magas kora kizárta, hogy övéinek önfeláldozó ápolása és orvosának, ki az elhunytak veje, dr. Plechl Szilárd megyei főorvosnak szeretetteljes kezelése megmentse az életnek. Az egész város rokonszenvét birt matróna ma hajnalban költözött el az élők sorából, igaz szomorúságára mindazoknak, kik nemes szívet, előkei gondolkozását, rokonszenves modorát ismerték.

A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Mélyen lesújtott, szomorodott szívvel jelentjük, hogy családjunk legidősebb tagja, mindannyiunk hódolattal szeretett jó anyja, illetőleg nagyanyja és örangyala özv. Poroszkay Ignácé szül. Kovács Katalin folyó évi április hó 6-án éjjeli 2 órakor élete 89-ik évében csendesen jobblétre szenderült. Drága teteme e hó 7-én délután 4 órakor lesz a helybeli róm. kath. sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra elhelyezve. Az engesztelő szent miseáldozat 8-án délelőtt 10 órakor fog a Mindenek Urának bemutatni. Nagybecskerek, 1908. évi április hó 6-án. Ádott legyen felejthetetlen emléke! Poroszkay Béla fia. Poroszkay Béláné szül. Staitz Johanna menyé. Dr. Plechl Szilárd vője. Dr. Plechl Béla, Morvai Győzőné szül. Plechl Ilona, Daniel Ferencné szül. Watty Margit, Watty Endre, Watty Dezső. Watty Miklós unokái. Dr. Morvai Győző. Daniel Ferenc unokavője. Mészöly Ella férj Watty Eodré né unokamenye.

— A köz- és magántisztviselők egyletének közgyűlése. A nagybecskereki köz- és magántisztviselők egylete tegnap délelőtt tartotta meg a város házában rendezévi közgyűlését. Dr. Perisics Zoltán elnök a nagyszámú megjelent tagokat üdvözölve, az egyletnek az elmúlt esztendőben kifejtett tevékenységét vázolta, mire Havas Dániel egyleti titkár az elnöki jelentést terjesztette elő. Az egylet az elmúlt évben tagjainak közmegelégedésére fát, kávé, rizst, szalámit és más cikkeket szerzett be és a helybeli kereskedőknél árkedezményeket eszközölt ki. A számadásokat illetőleg dr. Perisics Zoltán elnök kijelenti, hogy azok a felügyelő-bizottság által még felülvizsgálva nincsenek, amiért azokat csak a folyó hó 26-án megtartandó rendkívüli közgyűlésen mutathatja be. Azután az elnök elmondja, hogy a favágógép nemcsak a tagoknak használt, de a közérdeknek is, mivel a favágók az elmúlt télen követeléseiket már jóval alább szállították. Indítványozza, hogy az egylet más célra le nem kötött vagyona a gép teljes kifizetésére fordítsák, miáltal az egylet a gép tártulajdonosává válna. Faur Kornél örömmel fogadja az indítványt és a maga részéről is feltétlenül szűkségének tartja, hogy a gépet még áldozatok árán is fentartsák. Strooz Béla indítványozza, hogy még azot is ezöltsék fel részvényjegyzésre, akik ezt még eddig nem tették, mire a közgyűlés ilyen értelemben határoz. Faur Kornél erre még azt az indítványt teszi, hogy az egylet létezésén egy faraktárt, miáltal a tagok faszűkségletét mindenkor bebiztosítható lenne. Miután az elnök megígérte, hogy a dologgal behatóan fog foglalkozni és a közgyűlés Nedelyov Béla egyleti szolgának 100 korona jutalmat, Naszke Károly egyleti gazdának és Havas Dániel titkárnak, valamint az egész vezetőségnek buzgó működéséért bizalmat és köszönetet szavazott, a gyűlés véget ért. A legközelebbi közgyűlés folyó hó 26-án délelőtt 11 órakor fog a város házában megtartani, mely alkalommal a múlt évi számadások lesznek bemutatva és felülvizsgálva.

— Honvédek a tűzoltótanfolyamon. A m. kir. 5-ik honvéd gyalogezred parancsnoksága Szegeden azzal a kéressel fordult a torontálvármegyei tűzoltó-szövetség elnökségéhez, hogy a folyó hó 16-án megnyíló tűzoltótanfolyamban a nagybecskereki zászlóaljából századonként 1—1 altisztet és 4—4 honvédet a tűzoltásban képezzen ki. A vármegyei tűzoltó-szövetség ezen kéresem természetesen a legnagyobb készséggel fog eleget tenni és az 5-ik honvéd gyalogezred parancsnokságát máris ezen értelemben értesítette. A tanfolyamra vezényelt legények kiválasztásánál az ezredparancsnokság arról is gondoskodott, hogy 2—2 honvéd egy közegből legyen, hogy nemcsak a katonaság, hanem szabadságolatlanság után a közérdek is hasznát vehesse a szakszerűen kioktatott tűzoltóknak. A honvéd ezredparancsnok ezen eljárása minden tekintetben követendő példa gyanánt szolgálhatna a közös hadseregbeii zászlóaljunknak is, mely részről eddig hasonló intézkedés még nem történt.

— Nagybecskereki diákok tanulmányutja. A nagybecskereki állami felső kereskedelmi iskola tanulói ismereteik bővítése és tapasztalatok szerzése céljából, gyakorlati életpályájuknak megfelelőleg Perli Mihály és Wiker István tanárook vezetése alatt husvéti kirándulásra, illetve tanulmányutra indulnak, melynek tervezete a következő:

Április 10-én reggel 3 óra 33 perckor indulás a bégaparti állomásról Pancsovára, megérkezés 8 óra 18 perckor. Tovább utazás fél 9 órakor induló helyi hajóval Belgrádba. Délelőtt Belgrád nevezetességének megtekintése, délután kirándulás Topcsiderbe. Visszatérés Pancsovára az esti 7 órakor induló hajóval. Vacsora a „Hungaria”-szállodában, itt kapja meg minden résztvevő szállása címét. Április 11-én reggel 6 órakor indulás a postahajóval végig az Aldunán, a Orsovára megérkezés délután 3 óra 10 perckor. Elszállásolás a Takács-féle szállodában, étkezések ugyanott. Elszállásolás után a város megtekintése. Április 12-én reggel 7 órakor indulás lakon a Vastapu csatornához. Adakaleh és a Koronakápolna megtekintése. Délután kirándulás a Cserna-patak völgyébe. Április 13-án reggel 6 óra 5 perckor indulás a vasuton Herkulesfürdőbe, megérkezés 6 óra 44 perckor. A fürdőtelep és vadregényes környékének megtekintése. Ebéd után a 2 óra 17 perckor induló vonattal továbbutazás Temesvárra, megérkezés este 7 óra 34 perckor. Elszállásolás a „Koronaherceg”-szállodában, étkezések ugyanott. Április 14-én délelőtt ipartelepek, gyárak tanulmányutja, délután a város

Az állandóan csapon tartott

Szent-István sörön

kívül kapható naponta friss

müncheneri Spatenbräu

Marcoín Jenő kaszinó-vendéglősnél.

megtekintése. Indulás az este 5 óra 27 perckor Józsefvárosi pályaudvarról induló vonattal, megérkezés Nagybecskerekre este 9 óra 18perckor.

Az ifjúság már is nagy örömmel várja az indulás napját és a sok hasznos és tanulságos ismeretért, amelyben a tanárok szabad idejükben is részesítik őket, csak elismeréssel szólhatunk.

A törvénykezési palota berendezése. Az új törvénykezési palota külsőleg már teljesen elkészült s most a belső berendezésre kerül a sor. A nagybecskereki kir. törvényszék elnöke eszt. versenytárgyalást hirdet, az új törvényszéki épületben szükséges bútortat és felszerelésekre, 1908 évi április 30 án délelőtt 10 órára, 11 023 korona költségvetéssel.

Népies szociális előadás Felsőmursián. A Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület a helybeli kincetári ispisággal egyetértve folyó hó 5-én vasárnap délután 4 órakor Felsőmursián népies szociális előadást tartott. Előadó Nagy Orbán dr. jószágigazgatósági fogalmazó volt. Előadásának elején a népet érdeklő törvények, nevezetesen az adó, örökösödési, kereskedelmi, végrehajtási hitel és büntető törvényeinknek ama pontjait magyarázta meg a népeknek, amelyeknek ama tudása a legtöbb bajt és legtöbb költséget szokta okozni a kisgazdának. Majd a szövetkezés eszméit ismertette s más hasznos szociális oktatásokat nyújtott a népeknek, végül pedig hazaszereteire és kitartó munkára buzdította az egybegyűlteket. A hatszáz főre menő hallgatóság nagy tetszéssel fogadta az előadást s az előadót lelkesen megéljenzte.

A gyermeknap a vidéken. A gyermekvédelem magasztos eszméje nemcsak a városokra, a fényes palotáira szorítkozik, hanem már gyökeret vert a falvainkat lakó földmiveseink szívében is, azt fényesen bebizonyította a szomszédos Klek község hazafias polgársága. Klekben ugyanis szintén megtartották a gyermeknapot s nem kevesebb, mint 115 kor. 60 fillért adakoztak a nemes cétra. Eszép eredmény Klek németjei hazafias lakosságának jószívúsággal párosult intelligenciáját dicséri. A nemes úr körül különböző Holstein Ede közs. jegyző Wéber Lőrinc tanító, Behring segédjegyző és Hofmann Gáspár irodagaztornok szereztek maguknak érdemeiket.

Alacsony vízállás. A Duna és a Tisza folyóknak a jelen időszakban szokatlan nagy apadása folytán az Alsó-Béga hajózási kirendeltség a bégatorkolati duzzasztóművet mai napon felállította úgy, hogy a hajók Nagybecskerektől Titelig 180 méter merüléssel közlekedhetnek. A kirendeltség a hajózási érdekeket figyelembe véve, hogy hajókat ennél mélyebbre ne terheljék.

Csanádi dráma. Kisósról borzasztó családi drámáról adnak hírt, a mely a napokban a kisórszi törvényhatósági utákaparó házbán játszódott le. Kora reggel Vanzing született Graf Ancát ugyanis az ágyban magójává találták meg. Nyakára egy kendőből erős hurok volt vetve. Nyomban a férj után kutattak, akit a padlásán a gerendán felakasztva találtak. Vanzing zsebében egy levél volt, melyben elmondja, hogy feleségét öngyilkosra kényszerítette, hogy megölje magát. Hogy mi vitte az alig 30 éves fiatal embert a rettenetes családi drámára, a levélben nem írja meg.

Színház, irodalom.

A tavaszi színi évad. Az idei tavaszi színi évadra Leöwey József titkár erősen gyűjti a bérletet, úgy hogy a földszinti páholyokat már mind kibérelték. A bérlek a következők: Földszint bal: 1. Botka Béla, 2. Maurer és Wattay, 3. Reiner Dávid, 4. dr. Brajjer Lajos, 5. Faur Kornél, 6. Freund Lajos, 7. Menyhárt Károly, 8. dr. Fried Albert, 9. Beck Gyula. Jobb oldal: 1. Jankó Agost, 2. dr. Vinczevidy Ernő, 3. Löwy Zeiga, 4. Vogel Tibor, Grósz Géza, 5. Stagenschmidt József és Orley Kálmán, 6. Bölönyi Béla, 7. Napholtz Jenő, 8. Bujkovsky Gusztáv, 9. Szilágyi Lajos. I. emelet bal: 1. dr. Perics Zoltán, 8. dr. Nagy Dezső és Mayer Rezső, 10. dr. Mihálovich Ödön. A zártszék bérletet csütörtökön kezdi meg Leöwey titkár.

Uj Idők. Április elsejével új évfolyamot kezd Herczeg Ferenc hetilapja, az Uj Idők. Eredeti regénye bizonyára széles régiókban kelt érdeklődést. A regény címe: „Győzegek embere”, s írója Legioner. Alnevű szerző, fiatal magyar ember, aki öt éven át élt az idegen légióban s innét küldte novelláit az Uj Időknek, melyekkel nagy feltűnést keltett. Mostani nagyobb szabású munkája is ez idegen légió fantasztikus környezetéből indul. Ez a regény az új évfolyam egyik irodalmi érdekessége. Mellette a lapnak hetenként megszólal egy-egy kiváló munkatársa, frissen írt munkájával. Elsősorban a szerkesztő, Herczeg Ferenc, aztán Gárdonyi, Bródy, Szomabázy, Ambrus Zoltán, Heltai, Lovik, Endrődi, Szabolcsky, Horkayné, a szellemességéről ismert genrat azazony, ezáltal a cukrászoltba jár, s itt veszi csipős kritika alá a közéleti aktualitásokat. Ellesett finom és elmés disturzusa az Uj Időkben jelenik meg. A lap fejlécrajzai, amelyek immár országsszerre kedvelték, továbbra is szórónyszerű eseményeket karrikíroznak. Az Uj Idők előfizetési ára negyedevenként 4 korona.

Hazavándorlók. Az Én Ujágom, amely tréfákkal, mesékkel szórakoztat, arra törekszik, hogy olvasmányainak egyszerűsége mellett tanulságos, nevelő hatása legyen. Ily természetű az a hosszabb elbeszélés, amely április elsejével kezdődött a vidám kis képes lap hasábjain. Címe: „Hazavándorlók” s írója Gyökössy Endre. Szép és eleven történetben az idegenbe kivándorolt magyarok küzdelmes életét, olthatlan hazavágyódását és boldog hazatérését mondja el. Az Én Ujágom előfizetési ára negyedevenként 2 kor. 50 fillér.

Magyar Lányok. (Szerkesztő Tutak Anna) „A leányvári boszorkány” című és poétikus meséjét mondja el Lovik Károly a Magyar Lányok regényrovatában. Gyönyörű miliőben, az elmúlt, a régi magyar diáklétben játszódik ez a regény. Ha vegetér, egy igazán irodalmi, s emellett teljességgel nekik való olvasmánygyarapszik a leánypublikum olvasóitára. Folytatás: hetenként közli a képes lap, a melynek minden száma ötletes újdonság, kedvesség. Előfizetési ára negyedevenként 3 korona.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Házban ma folyt tovább a házszabályrevízió vitája a második szakasz körül. A vita csendes volt s három szónok beszélt a revízió ellen, egy csomó módosítást nyújtva be.

Az ülésen előbb Justh Gyula, aztán Rakovszky István elnököl s a kormány részéről Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc és Günther Antal van jelen.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után nyomban rátérnek a revízió második szakaszának vitájára.

Maniu Gyula nemzetiségi kezdi ma a vitát s arról beszél, hogy a Házelnök ne lehessen egyetlen politikai körnek se a tagja. Egyébként öt módosítást nyújt be.

Damján Vazul a második szakasz intézkedéseit kifogásolja s különböző módosításokat nyújt be.

Utána Farkasházi Zsigmond beszél hosszan a revízió ellen s miután kibeszéli az ülést, több módosítást nyújt be a második szakaszhoz.

Ezzel az ülés véget ért.

A csanádi püspök összeférhetlensége.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ivánka Milán képviselő tudvalevőleg összeférhetlenségi bejelentést tett Csernoch János csanádi püspök ellen, aki megtartotta képviselői mandátumát. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága Csernoch püspök ügyében április 14-ikén tart ülést.

A szerb patriárkai szék.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint felhivatalosan jelen-

tik, a király Bogdanovich Lucian budai gör. kel. szerb püspököt karlócai patriárka-helyettesé nevezte ki. A püspöknek a király már tegnap a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta. A kinevezést a hivatalos lap holnapi száma közli.

A horvát helyzet.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zagrábból jelentik, állítólag befejezett tény, hogy a horvát koalíció megegyezésre jutott a magyar kormányval és a horvát kormányzás élére Supilóék kerülnek. Rauch Pál báró pedig a napokban lemond báni méltóságáról. A hír a horvát koalíció köréből ered s így csak fentartással közölhető.

A titkos tanácsosi eskü szövege.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagy György képviselő interpellációt jegyzett be, hogy közöltessék a képviselőházzal a titkos tanácsosi eskü szövege. Nagy György ugyanis egy latin jogi könyvet fedezett fel, amely közli az eskü szövegét. Ez a szöveg olyan, hogy ha való, súlyosan sérti a magyar alkotmányt.

Széchenyi István emléke.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az országos Széchenyi-szövetség tegnap Nagycenken, Széchenyi István gróf halálának évfordulója alkalmából lelkes ünnepséget rendezett. Az ünnep a Széchenyi-család nagycenti sirboltjának előcsarnokában folyt le s miután magyar és német beszédben méltatták Széchenyi emléket, Sziklay János elszavalta ünnepi ódáját. Délután a Széchenyi-kastély kertjében népünnepelely volt.

Az angol miniszterelnök lemondása.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, az angol miniszterelnök egészségi okokból lemondott állásáról. Edward király a lemondást elfogadta.

A finn országgyűlés feloszlata.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Helsingforsból sürgönyzik, a cáar a finn országgyűlést feloszlatta s elrendelte az új választásokat, úgy hogy az új országgyűlés augusztus elsején ül össze.

Elhunyt színész.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Krecsanyi Sarolta, az egykor ünnepelt primadonna, Krecsanyi Ignác színgazgató nővére tegnap a budapesti Vöröskereszt kórházban meghalt.

Színház és katonaság.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Miskolcra jelentik, ott szombaton mutatták be a „Tatárjárás” című darabot. Másnap a katonai parancsnokság értesítette a színgazgatót, hogy a darabhoz nem engedélyezi a katonai zenekart, mert a darab egyes részei kigunyólják a hadsereget. A darabot most zongora mellett adják elő.

A Kardos-bank.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bankszédalgés miatt letartóztatott Kardos-testvérek közül az egyiket, Kardos Dezsőt a vizsgálóbíró ma szabadlábra helyezte.

Öngyilkos diák.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Satoraljaiújhegyről jelentik, Fűhrer János VI. osztályu gimnazista ott agyonlőtte magát. Az öngyilkos diák félt a bukástól s azért ölte meg magát.

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat, a meddig a készlet tart.

Fiu öltönyök 4 K.-tól kezdve || Női- és leány-raglan és felső kabát 5 koronától kezdve || Uri öltönyök 15 K.-tól kezdve
 Fiu felöltő 8 „ „ || Uri- és leány-kimono és gallér. . . 8 „ „ || Uri felöltő 15 „ „
 a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó. a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

KOVÁCS GEDEON

Telefon 141.

275-34.9

angol szabó-műhely.

Telefon 141.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 6. (A³ nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	21.68
Buza (májusra 1908.)	—
Buza (októberre 1908.)	18.88
Rozs (áprilisra 1908.)	20.06
Rozs (októberre 1908.)	16.76
Zab (áprilisra 1908.)	14.40
Tengeri (májusra 1908.)	12.38

308/1908. sz.

350-32

Árlejtési hirdetmény.

Románkécsa község a községben és a közlegelőn

két új ártézi kutat

szándékozik furatni és vállalat útján óhajtja biztosítani.

Felhívjuk vállalkozni szándékozókat, hogy zárt írásbeli ajánlataikat f. évi május hó 3-ig Románkécsa község elöljáróságához nyujtsák be. A beérkezett ajánlatok f. évi május hó 4-én d. e. 9 órakor bontatnak fel s ugyanakkor tartatják meg a szóbeli versenytárgyalás.

A tervezett kut furására vonatkozó összes adatok a jegyzői hivatalban beszerezhetők, vagy kívánatra megküldetnek.

Románkécsa, 1908. évi március 31.

Szerelmy László,
jegyző.

Miok Ignác,
bíró.

345-2.2

Meghívó.

A Nagybecskereki Önkéntes Tűzoltó-testület az 1908. évi április hó 12-én d. u. 3 órakor a városháza nagytermében tartandó

rendes évi közgyűlésére

a pártoló és működő tag urakat ezennel tisztelettel meghívja

az elnökség.

11438. tkvi szám. 1907.

351-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Az antalfalvai kir. jár. bir., mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Poroszkay Béla m. főügyész által képviselt Oppova községe javára 98 kor. 43 fillér tőke, ennek 1907. évi május 12-től járó 5% kamatai, 74 kor. 52 fill. eddigi, 16 kor. 45 fill. jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett Radovanov Mara oppovai lakos ellen az antalfalvai járásbíróshoz tartozó Oppova községben fekvő nem tlkvezett 242. ö. számú ház 8000 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Oppova község-házában 1908. évi április 25 dik (huszonöt) napjának délelőtt 9 órájkor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban, mint Oppova község-házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 80 kor.-t készpénzben vagy értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyanannak kiszolgáltatni.

Kelt Antalfalván, a kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatóságnál, 1907. évi dec. hó 28. napján.

Kocsis,
kir. aljárásbíró.

Bámulatos olcsó harisnyák.

Rövid gyermek harisnyák (Sockerli).

Patent gyermek harisnyák

szám	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
párja krajcár	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38

Női flor harisnyák a legújabb divatszínekben. Párja csak 45 krajcár.

Színes divat férfi harisnyák a legnagyobb választékban. Párja 40 krajcár.

Wéhner Györgynél, Nagybecskerek.

(356-10.2)

215. vht. sz. 1908.

353-1.1

1564/1908. tkvi sz.

355-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881: LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. törvsz.-nek 1908. évi 2206. sz. végzése következtében dr. Anna Ernő nagybecskereki ügyvéd által képviselt Maj Paulina beodrai lakos javára Freimund József beodrai lakos ellen 1200 korona s jár. erejéig 1908. évi február hó 25-én fogatosított kielég. végrehajtás útján lefoglalt és 4500 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: Hoffherr és Schrantz-féle gépmozdony, cséplőgép, vízfecskendő és emelőgépek $\frac{4}{11}$ -ed része nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. jár. bir. 1908. évi V. 362/3. sz. végzése folytán 1200 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi február hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 149 kor. 36 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Magyaritében Zsina Sándor házában leendő megtartására 1908. évi április hó 8-ik (nyolcadik) napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Nagybecskerek, 1908. évi március 20.

Simonich,
kir. bir. végrehajtó.

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvszék tkvi hatósága közhírré teszi, hogy dr. Hans József lugosi lakos végrehajtónak Tiapu Koriolánné szül. Rózsa Gizella ruszkabányai lakos végrehajtást szenvedő elleni 105 korona 70 fillér tőkekövetelés és jár. iránti ügyében, úgy a csatlakozottnak tekintendő dr. Végh Lajos 6 kor. 44 fill. és 7 korona 68 fill., továbbá Sternlicht Sámuel 1000 kor. s jár.-ból álló követelése kielégítésére is az árverést elrendele.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvsz. területén lévő, a nagybecskereki 581. számú tkvben A. I. 1. s. 1021-1022. hrsz. alatt felvett 360 négyszögöl beltelekből és az azon épült 632. ö. i. sz. házból Rózsa Gizellát megillető jutalékot 3852 korona 70 fillér kikiáltási áron 1908. évi április hó 22-ik (huszonkettő) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvsz. tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 385 kor. 27 fill.-t készpénzben, vagy az 1881 évi nov. 1-ső napján 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-a értelmében óvadékképes értékpapirban a bírói kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1908. évi febr. hó 22. napján.

Rektorisz,
kir. törvszéki bíró.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendelve kárton kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg leg-tisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szóda-vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. — Megbízható, szigoruan lelkismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVANY- ES GYOGYVIZEK

$\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{3}$ literes üvegekben.

— Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. —

Előrendő asztali víz! — Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnyim: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. szám.

Ügyeshelyi képviselők kerestetnek.

ELSŐ NAGYBECSKEREKI SZAPPANGYÁR

Alapítva 1880. Gyárt mindennemű mosó-, házi- és pipere-szappanokat, fagyú, templom- és viaszgyertyákat, legolcsóbb napi árak mellett. Mintázott ajánlatok ingyen.

Telefon 170.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.